

A nagy kép

Lekció: Jer. 1.1-10
Textus: Róm. 1.1-7, 14-17

2011. nov. 6.
Gazdagrét

Az evangélium hatalma

Hadd illusztráljam egy képpel, mi a jelentősége a „Nagy kép” c. sorozatnak, amelyben a Bibliáról, mint Isten nagy történetéről beszélünk. A céloom nem pusztán az, hogy meglássuk, hogyan bontakozik ki az egész Szentírásban az emberi történelem jelentése a teremtő és megváltó szemszögéből, hanem az, hogy magunkat e történet részeseiként lássuk, sőt, Lesslie Newbigin szavaival „benne lakozunk a bibliai történetben.” Mit jelent ez? Azt, hogy a bibliai kijelentés nem olyan szöveg, amelyre egyszer-egyszer kívülről rátekinünk, mit is mond Istenről, világról, rólunk, hanem egyre inkább olyan lesz számunkra, mint egy szemüveg. Egy olyan szemüveg, amelyen keresztül látunk, megélünk, vizsgálunk *minden* eseményt, minden kérdést. „*A Biblia használatának lényege nem az, hogy a szöveget megértsük, hanem hogy a szövegen keresztül a világot megértsük.*” (Newbigin, *Evangélium a pluralista társadalomban*, 122) A gyülekezet közössége nem pusztán tanulmányozza ezt a történetet, hanem általa született, benne él, sőt, életével továbbviszi azt. Ennek a történetnek lényege és kulcsa – mondja Newbigin – az Ige testet öltése, Jézus élete, szolgálata, halála és feltámadása. Jézus követője nem „tanulmányozza” Jézust, hanem „benne él, benne lakozik”, közösségben van vele. Ezt az örömhírt, az evangéliumot, amelynek hatalmáról beszél Pál a ma olvasott szakaszban.

Az elmúlt hetekben a kezdetekhez tértünk vissza. A történetet nem lehet megérteni a kezdetek nélkül; minden történet valahol elkezdődik. Hogyan jött létre minden? Miért van bármi? Mi volt a teremtő szándéka a világgal és benne az emberrel? Utána arról esett szó, hogyan romlottak el a dolgok. Miért nem olyan ez a világ, mint kezdetben? Már ezen szakaszban is láttuk, hogy Isten nem lép ki a történetből, és nem hagyja a világot, az embert magára. Múlt héten láttuk, mit tesz Isten, hogy helyreállítsa, ami elromlott. Elhívja Ábrahámot, benne egy népet, hogy általa áldást és életet hozzon minden népnek. Ma arra figyelünk, hogyan lehetünk részesei annak, amit Isten tesz. 1. Mi az evangélium hatalma? 2. Hogyan léphetünk be az evangélium erőterébe? 3. Mit tesz velünk ez hatalom?

I. Az evangélium hatalma

A Római levél főtételében, a 16-17. versekben Pál azt írja, hogy az evangélium Isten ereje. Isten ereje, Isten hatalma, ha az eredeti görög kifejezést ültetjük mai nyelvre, Isten dinamitja. Vizsgáljuk meg, mit mond Pál arról, hogyan fejt ki az evangéliumot, a Jézusról szóló örömhírt ezt az erőt. Miben dinamit az evangélium?

„Isten ereje az, minden hívőnek üdvösségére ... mert Isten a maga igazságát nyilatkoztatja ki benne...” Az evangélium olyan hatalom, ami üdvösséget (szabadulást, menekülést, teljességet) szerez. Pál számos alkalommal szembe állítja a szavakat az erővel. Ő tudja, saját tapasztalatból, hogy Isten üzenete, ami emberi szó által terjed, nem szószaporítás, nem „papolás”, hanem erő. Az evangélium nem jótanács, amit ha akarsz, kipróbálsz, ha tetszik, bevállalod, ha nem eldobod. Az evangélium nem ötletelés, hogy hogyan segíthetsz magadon. Az evangélium Isten ereje, amely elér, és megsegít, megszabadít. Pál nem azt írja a rómaiaknak, hogy az evangélium erőt hoz nekik, hanem azt, hogy az evangélium *maga* Isten ereje. Isten dinamikus munkája, amely által helyreállít és bevon saját életébe és munkájába. Az a szabadság, amely abból fakad, hogy „Isten a maga igazságát nyilatkoztatja ki benne”. Amikor elér, felruház Isten igazságával; úgy állsz meg a mindenható előtt, mint aki igaz, fedhetetlen, tiszta, szabad, és ezért közel van hozzá. Az igazság, amit Isten kijelent az evangéliumban, azt jelenti, hogy semmi hamisság, bűn és ítélet nem választ el tőle. Mi lenne nagyobb erő annál, mint vele lakozni, mint benne lakozni, mint Istennel közösségben, valamint e közösség biztonságában, erejében, örömeiben élni? Az evangélium dinamit, mert Isten jelenlétébe von egyszer és mindenkorra!

Másodszor az evangélium *konkrét*. Olyan sokan vágnak valami többre, mint ami látható, valami mélyebbre, mint a mindennapok ügyei. Sokan keresnek valami lelkesítést, valami spiritualitást, valami istent, valamit, amibe lelkük belekapaszkodik, valami középpontot, ami mindent átjár és egybefoglal. A Biblia azzal a különleges igénnyel lép fel, az, amit keresünk egészen konkrétan és megfoghatóan megjelent ebben a világban, a Názáreti Jézus személyében. Pál nem szégyelli ezt kimondani: „Az ő Fiáról szól ez az evangélium...” Arról, aki a mi történelmünk része („*test szerint Dávid utódaitól származott*”), és aki mégis túl van e világ keretein („*a Szentlélek szerint pedig a halottak közül való feltámadása által Isten Fiává tétetett hatalomban*” - a szöveghű fordítás jobban visszaadja az eredetit, mint az UFO; újra az erő/dunamisz kifejezés!). A dinamit Jézus Krisztus halálában és feltámadásában robbant, hiszen Isten ereje sehol ilyen koncentráltan nem áradt ki korábban.

Még egy kérdést kell feltennünk és megválaszolnunk. Hogyan képzelhetjük el, hogy ami egy konkrét helyen és időben, egy konkrét személlyel történt, annak hatása van az egész világtörténelemre, ránk is, itt és most? Egy múlt heti tapasztalatom segített abban, hogy erre reflektáljak. Berlinben jártam, ahol elmentünk a „Checkpoint Charlie-hoz”, ami a leghíresebb katonai ellenőrző pont volt a Vasfüggöny berlini szakaszán. Ezen az úton (Friedrichstrasse), amely Kelet- és Nyugat-Berlin egyik szigorúan védett határátkelője volt, 1961 októberében, a hidegháborús viszonyok között, súlyos politikai válság alakult ki. A szovjet és amerikai tankok több mint tíz órán keresztül néztek farkaszemet egymással szemben, és elég lett volna egy rossz mozdulat, egy véletlenül elsülő katonai fegyver, hogy kirobbanjon a harmadik világháború, és az egész történelmünk másképpen alakuljon. Amint ott álltam, éppen 50 évvel később, gondolkodtam azon, hogy vannak konkrét helyek és idők, ahol „összesűrűsödik a világtörténelem”, és látszólag jelentéktelen események messzemenő következményekkel járnak. Hitünk

szerint Jézus halálában és feltámadásában így „sűrűsödött össze” a történelem, és fordult meg a világ élete egyszer és mindenkorra. Eugene Peterson írja: „Az esemény, amely kettéosztotta a világtörténelmet az azt megelőzőkre, és az azt követőkre, harminc évvel azelőtt történt, hogy Pál ezt a levelet írta. Ez az esemény – Jézus élete, halála és feltámadása – a hatalmas Római Birodalom egy eldugott sarkában történt, a palesztinai Júdeában. Alig figyelt rá valaki, különösen a hatalmas és elfoglalt Rómában.” (The Message, 2030) És – azóta tudjuk – mégis megváltoztatta a történelem menetét, országok, népek, kontinensek életét, túlélve minden birodalmat és minden ideológiát. Az evangélium dinamit – ami ma is munkál.

II. Hogyan léphetünk be az evangélium erőterébe?

Az evangélium hatalma konkrét, megtörtént eseményben, Jézus Krisztusban jelent meg és áradt ki az egész világra. Ettől azonban még nem lesz valaki részese ennek a hatalomnak. Figyeljétek a Római levél - ami az apostol rendkívüli és a mai napig messzemenő hatással bíró munkája, amelyben kifejti az evangélium titkát – első szavát: „Pál”. Ez nem valamiféle gög, sokkal inkább annak a jele, hogy a Jézus Krisztusban konkrét formát öltő evangélium *személyes* is. Az evangélium egészen személyesen kell hogy kapcsolatba kerüljön velünk, ha erejének, hatalmának részesei akarunk lenni. Pál személyes élettörténete és Jézus története találkoztak egy napon.

És hogy mi ez a találkozás, arra Pál sorai a következő választ adják: elhívás. Jézus elhívta Pált, azonban az elhívás nem az apostol privilégiuma, hiszen kétszer is „elhívottaknak” nevezi a római gyülekezet tagjait (v.6,7). Részesévé akarsz lenni az evangélium hatalmának? – Nem tudod magad beléptetni! Nem tudod a magad számára megszerezni. Nem tudod magad választani, és nem tudod más emberektől megszerezni. Ki vagy szolgálatva annak, aki elhív. Aki ismer, aki elérkezik hozzád, aki megszólít, és aki magához hív. Az elhívás mindig egészen személyes és egészen titokzatos marad. Lehetséges az elhívásról beszámolni, de nem lehetséges nekünk elhívni. Isten elhív azon keresztül, amit hallasz, olvasol, de amit hallasz és olvasol nem azonos Isten elhívásával. Nem tudjuk tetten érni azt, ahogy Isten elhív – de Isten újra és újra megszólít és elhív, hiszen mindig vannak, akik erről beszámolnak. Jeremiás elhívását hallottuk... Saul/Pál apostol elhívásának történetét ismerjük, és számos más elhívás történet is előttünk a Bibliában és az egyháztörténelemben éppen úgy, mint családtagjaink és barátaink történeteiben. Itt zajlik körülötted, de ez mégsem elég. Megmarad az elhívó Isten szabadsága – és az ember kiszolgáltatottsága. Ugye, mennyivel jobb lenne egy recept arra, hogyan tedd magadévá az Úr elhívását, az evangélium erejét Jézus Krisztusban? Ha akarod, megteszed, ha nem akarod, nem teszed – de végig te maradsz a középpontban, végig te irányítasz. Az evangélium erőterébe azonban csak Jézus elhívása által léphetsz be. És ez gyakran éppen akkor történik meg, amikor megtörtek leszünk, eleresztjük a kontrollt: (Ady Endre: Az Úr érkezése)

Mikor elhagytak,
Mikor a lelkem roskadozva
vittem,
Csöndesen és váratlanul
Átölelt az Isten.

Nem harsonával,
Hanem jött néma, igaz
öleléssel,
Nem jött szép, tüzes
nappalon
De háborus éjjel.

Hiú szemeim. Meghalt
ifjuságom,
De őt, a fényest,
nagyszerűt,
Mindörökre látom.

És megvakultak

Az istenélmény még nem elhívás, hiszen az elhívásban nemcsak átélsz valamit, hanem Jézus Krisztussal találkozol. Egy másik kifejezés, amit Pál használ a „kinyilatkoztatás”: az evangéliumban „*Isten a maga igazságát nyilatkoztatja ki ... hitből hitbe...*” Az elhívásban Isten a szívedbe jelenti ki, hogy Jézus Krisztus élete, halála és feltámadása a személyes életed kulcsa, és a világ történetének értelme és célja. Az istenélményben megérintődsz, megsuhint Isten hatalma, de nem változol meg; az elhívásban hittel megragadod Jézus Krisztust, akit Isten kijelent a szívedbe, és új emberré leszel. Ez lehet egy lassú és csendesen kibontakozó folyamat, vagy éppen egy radikális és gyors fordulat; az elhívás kibontakozhat benned hosszú hónapok keresése, gondolkodása, reflexiói közepette, amint egy először valószínűtlen és szinte idegen gondolat (Jézus lehet nekem élet?) növekszik, erősödik, míg végül egészen eltölt éppen úgy, mint egy váratlan és hirtelen találkozás.

Ez a folyamat most is zajlik, itt is történik. Ahogy mindezeket mondom, a Szentlélek bizonyosságot tesz a szívedben az evangélium hatalmáról, Jézus Krisztusról. Kiárad szívedben az öröm, a remény, feltámad egy eddig nem ismert melegség, világosság, tűz... Jézus története és életed története keresztezik egymást...

III. Mit tesz velünk ez a hatalom/az evangélium?

Részessé tesz, bevon Isten történetébe, munkájába, cselekvésébe. Két gondolatkör csoportosítva olvassuk ezt az apostol szavaiban, az egyik a „küldött”, a másik a „rabszolga”: „*Pál, Jézus Krisztus szolgája, elhívott apostol...*”

Az utolsó két szóra figyeljünk először: elhívott apostol. Az „apostol” a görög „küld” szóból származik. Egymás mellett áll tehát az „elhívás” és az „elküldés”. Pál az elhívás által részese lett az evangélium hatalmának, hogy az elküldés által hirdesse azt *mindenkinek*. Hadd foglaljam össze az elhívás és elküldés kapcsolatát a következőképpen: Nem lehetsz küldött, ha nem vagy elhívott; az evangélium szolgálata nem a buzgóság, nyüzsgés, aktivitás és vállalkozás kérdése. Elhívás nélkül nincs elküldés, nincs részvétel Isten munkájában. Azaz akármilyen buzgó is valaki abban, amit Istenért vél tenni, ez nem pótolja annak hiányát, ha életét nem ragadta meg és nem tette újjá az evangélium dinamikáját. Ugyanakkor nem lehetsz elhívott úgy, hogy nem leszel küldött. Nem részesedhetsz az evangélium áldásaiban úgy, hogy azonnal ne részesednél az evangélium küldetésében. És ha megpróbálsz, azt fogod tapasztalni – amit többen átéltek, akik nem tudatosították magatokban a küldetést – hogy az, ami egyszer megragadott, áttüzesített, új perspektívákat nyitott, elkezd megfakulni, elkezd belőled elszivárogni az élet. Mert az evangélium

hatalmának a titka, hogy ha tovább adod, gyarapszik benned; ha visszatartod, magadnak tartod meg, elhalványul és elgyengül benned.

Persze mindannyian érezzük, hogy ennek ára van. Pál is tudta ezt, ezért írja: „*Nem szégyellem az evangéliumot...*” Pedig szégyellhetné. Egyrészt, mert a hatalmas Római Birodalom fővárosában elég nevetséges az üzenet, hogy egy megfeszített zsidó ács a világ megmentője, szabadítója, helyreállítója. Másrészt, mert számos alkalommal fizetett drága árat azért, hogy az evangéliumot hirdette (nékülözés, üldözés, börtön, megkövezés...). Nem lenne jobb azt mondanía, hogy ez az ő egyéni belső élete, és talán akkor, ha valaki érdeklődik, beszél róla? De jobb lenne, csak ez lehetetlen. Lehetetlen, mert ő az evangélium ereje által elhívott és elküldött. Lehetetlen, mert ő már nem a magáé, hanem Jézus Krisztusé.

Nézzétek, másodszor is, hogy mit tett vele az evangélium: „*Pál, Jézus Krisztus szolgája.*” Az eredeti kifejezés szerint rabszolgája. Tudjátok, mit ért egy rabszolga élete Rómában? Milyen értéke, méltósága volt ott, ahol az emberek büszkék voltak arra, hogy szabadok és római polgárok? És Pálnak megvolt ez a státusza, római polgár volt. De ennél nagyobb státuszt kapott Jézus Krisztusban: az ő rabszolgája lett. Az első dolog, amit elmond magáról bemutatkozásában a római gyülekezetnek. Sokat hallottatok rólam, hogy apostol vagyok, hogy gyülekezeteket plántáltam, hogy tudósa vagyok az írásnak, de nem ez a legfontosabb. Krisztus rabszolgája vagyok, és ezért adósa vagyok minden embernek az evangéliummal.

Ha valaki úgy gondol magára, mint Jézus Krisztus tulajdona, akkor „felvette a szemüveget.” Akkor már nem a saját történetében lakozik, nem a maga kis kalandjait hajszolja. Ha valakit elért az evangélium hatalma, és teljesen újjá tett, az már Jézusban lakozik. Annak története már Isten nagy története, célja Jézus célja, reménysége Jézus reménysége. Micsoda kiváltság. Micsoda perspektíva. Micsoda lehetőség: Isten munkájának a részese lehetsz. Az evangélium nem szó a szádon, hanem egész életed. Minden napod – mindennapjaid. Nem szégyelled. Nem szégyelled magad – nem szégyelled Jézust. Egyek vagytok. Ő benned lakozik, és te benne lakozol. Minden más ebből fakad... ÁMEN!